

Rozhovor s Petrem Křížem, novým ředitelem Správy Národního parku České Švýcarsko

Zdeněk Patzelt

K 1. prosinci 2022 byl Ing. Petr Kříž, dosavadní ředitel Regionálního pracoviště SCHKO České středohoří AOPK ČR, jmenován ministrem životního prostředí do funkce ředitele Správy Národního parku České

Švýcarsko. Stal se tak v pořadí třetím ředitelem tohoto u nás stále ještě nejmladšího národního parku. Rádi jsme proto využili této příležitosti ke krátkému rozhovoru.

Petr Kříž (vpravo) na tiskové konferenci s ministrem životního prostředí Marianem Jurečkou. Foto archiv MŽP

České Švýcarsko je i pro mne srdeční záležitostí, sám jsem zde jako první zastával stejnou pozici jako vy nyní. Co pro vás bylo hlavním motivem ucházet se o místo ředitele tohoto národního parku?

Motivů bylo rozhodně více. Celý život žiji v Děčíně a k nádherné místní přírodě a krajině

mám osobní vztah. Labské pískovce se zde střetávají u řeky Labe s Českým středohořím a vytvářejí magickou krajinu. A Národní park České Švýcarsko je srdcem této krajiny. Možnost pracovat pro národní park, i v této složitě době po požáru, pro mě tedy byla velkou výzvou. V AOPK ČR jsem měl možnost podílet

se na celé řadě zajímavých úkolů a to nejenom v obou chráněných krajinných oblastech. Doufám, že tyto zkušenosti budu moci využít i při poněkud odlišné práci na Správě NP. Cíl zůstává ovšem stejný – ochrana přírody.

NP České Švýcarsko má tu výhodu, že je jen velmi málo osídlen, prakticky všichni se tu navzájem znají. S čím hodláte jako prvním oslovit místní obyvatele a samosprávy?

Vzhledem k tomu, že jsem před lety vedl i Správu CHKO Labské pískovce, znám v tomto regionu řadu zástupců místních samospráv. Mé první kroky povedou pochopitelně právě za nimi, ale i za dalšími významnými aktéry. Především potřebuji shromáždit jejich pohledy na vzájemné soužití v regionu národního parku. Věřím, že se na mnoha věcech vzájemně shodneme a že zde tedy je velký prostor pro spolupráci. Zároveň je potřeba si otevřeně sdělit i případné odlišné názory na fungování národního parku, který prochází po kůrovcové kalamitě a obrovském požáru významnou změnou.

České i Saské Švýcarsko se v minulosti staly kolébkou evropské turistiky. Máte nějaký recept jak skloubit cestovní ruch s posláním národního parku?

Jak pro ochranu přírody, tak i pro udržitelnou turistiku je zde prostoru stále dost. Samozřejmě tu máme místa, která jsou pravidelně přetížená, kde je nutné s regionálními partnery pracovat na chytrých řešeních, která návštěvnost

nedistribuuji jen v prostoru, ale také v čase. Dokáží si představit, že ve spolupráci s obcemi i podnikateli lze návštěvníky například pozitivně motivovat k návštěvám v pracovní dny namísto víkendů, k používání veřejné hromadné dopravy ve vyšší míře, a podobně. Velký potenciál pro rozvoj šetrné turistiky pak má krajina v okolí národního parku, tedy chráněné krajinné oblasti Labské pískovce, Lužické hory, České středohoří, ale i stále poněkud opomíjené Šluknovsko. Důležité však bude pracovat společně s regionálními aktéry a především koncepčně, na základě analýz, nikoli individuálních dojmů.

Vlastně i další velkou výhodou NPČŠ má. V Krásné Lípě máte k ruce obecně prospěšnou společnost České Švýcarsko o.p.s. Počítáte s dalším rozvojem spolupráce s ní?

Obecně prospěšná společnost České Švýcarsko je založena tak, že se skutečně může stát nositelem rozvoje regionu, udržitelné turistiky i ekovýchovy současně. V rámci tzv. destinačního fondu sdružuje také množství místních podnikatelů, jejichž přístup do určité míry může mít rovněž vliv na udržitelnost turistického využívání území národního parku. Jako první krok se pro mě nabízí aktivní podpora této společnosti při hledání zdrojů financování pro projekty zaměřené na jmenovaná témata. V tomto duchu budeme k obecně prospěšné společnosti, jejíž jsme jako správa parku spoluzakladatelem, přistupovat.

Vedení správy národního parku přebíráte v nelehké době po kúrovcové kalamitě a po rozsáhlém požáru...

Opravdu se nejedná o lehké období, ani pro národní park, ani pro region a samozřejmě ani pro správu. Když vezmu v potaz ještě dva covidové roky, které decimovaly jak podnikatele, tak i společenský život, nelze se divit, že v regionu panuje nejistota. V atmosféře, kdy se současně skokově změnila tvář krajiny, bude nutné mnohem více mluvit o funkcích a úkolech ochrany přírody i o tom, proč je pro budoucnost celého regionu velmi důležitá. Pokusíme se hledat nové příležitosti, zejména v situaci, kdy musíme zároveň očekávat i omezení přístupu do některých lokalit z důvodu bezpečnosti. Správu národního parku čeká obrovské množství náročných úkolů. Při jejich řešení je nutné sladit principy ochrany ekosystémů parku, bezpečnost a rozvoj regionu.

Z prvního setkání se starosty obcí národního parku, senátorem Zbyňkem Linhartem a představiteli MŽP.
Foto Tomáš Salov

Pokud byste měl některý ze všech prioritních úkolů vyzdvihnout, který by to byl?

Určitě musíme naplňovat základní cíl – zachování a obnovu přirozených ekosystémů národního parku, včetně samovolného vývoje lokalit po požáru. Zároveň se musíme samozřejmě zaměřit na postupné zpřístupňování turistických cílů a tras, které nyní v důsledku požáru či následků kúrovcové gradace nejsou přístupné. Důraz bude kladen na bezpečnostní těžby v okolí obcí a důležitých cest, obnovu lesa po těchto těžbách, a podobně. Mnoho úkolů a výzev správu parku čeká taky v Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce. Jsem přesvědčený, že to vše je možné zvládnout, pokud budeme rozvíjet dobré partnerské vztahy v regionu i nadregionálně. Dlouhodobě tedy vnímám jako prioritu udržení tradičně vysoké úrovně přeshraniční spolupráce s Národním parkem Saské Švýcarsko, kterou máme i certifikovanou v rámci programu Transboundary Parks, aktivní spolupráci v rámci nedávno vzniklé sítě chráněných území Elbe Parks, a v neposlední řadě pak právě postupný rozvoj regionálních partnerství na nejvyšší dosažitelnou úroveň. ■

Děkuji vám za rozhovor a přeji hodně úspěchů v náročné funkci

Zimní pohoda. Foto archiv Petra Kříže